

Μέ μέτρο τὰ ἀντιβιοτικά για νά... ζήσουμε

Γαλήνη Φούρα

Δημοσιογράφος.

Αύξανονται οί λοιμώξεις από νοσοκομειακά μικρόβια, που κοστίζουν ανθρώπινες ζωές, γεγονός που επιβάλλει μεγαλύτερη έπαγρύπνηση και τή λήψη πρόσθετων μέτρων. Η άνησυχία κορυφώνεται ύστερα από δημοσίευμα του έγκυρου έπιστημονικού περιοδικού Lancet, στο όποιο καταγράφεται ότι οί θάνατοι στην Έλλάδα από πολυανθεκτικά μικρόβια ξεπέρασαν τους 1.600, τó 2018. Ο αριθμός τών νοσηλευομένων, που έμφανίζουν λοίμωξη από ανθεκτικά μικρόβια, είναι μεγάλος και ή χώρα μας, μαζί με τίς υπόλοιπες χώρες στον Εύρωπαϊκό νότο, καταλαμβάνει τίς πρώτες θέσεις τής σχετικής λίστας. "Ενας στους δέκα ανθρώπους, που εισάγονται σε νοσοκομείο (9,6%), προσβάλλεται στη διάρκεια τής νοσηλείας του, με τó πρόβλημα να έντοπίζεται πολύ όξυμένο στις Μονάδες Έντατικής Νοσηλείας. Στίς χώρες τής Εύρώπης έχει παρατηρηθεί, ότι, κάθε μέρα, έκατο χιλιάδες νοσηλευόμενοι αναπτύσσουν κάποια νοσοκομειακή λοίμωξη, όμως ó αριθμός τών θανάτων είναι δύσκολο να προσδιορισθεί και πολλά στοιχεία είναι άντικρουόμενα.

Στήν Έλλάδα ή οικονομική κρίση, που συνέβαλε σε έλλειψεις στίς άναγκαίες ύποδομές και ύλικά, και κυρίως ή ύποστελέχωση τών νοσοκομείων σε νοσηλευτικό προσωπικό, επιβαρύνουν τήν κατάσταση. Οί νοσοκομειακές λοιμώξεις επιτείνουν τó πρόβλημα, καθώς ένοχοποιούνται για σημαντική παράταση τής νοσηλείας τών άσθενών και τή χορήγηση φαρμακευτικής άγωγής με αντιβιοτικά τρίτης γενιάς ύψηλού κόστους. Κάθε λοίμωξη, που δέν ύπήρχε, έστω και σε στάδιο έπώασης, κατά τήν εισαγωγή στο νοσοκομείο, και έκδηλώνεται 48 ή 72 ώρες μετά, χαρακτηρίζεται ως νοσοκομειακή. Σε όρισμένες περιπτώσεις ó άσθενής μπορεί να έμφανίσει συμπτώματα ήμέρες ή και μήνες μετά τή νόσο (π.χ. ήπατίτιδα) ή να προσβληθούν έπισκέπτες και εργαζόμενοι. Τά περισσότερα περιστατικά σχετίζονται με τó ύρροποιοηκικό σύστημα, τó άνωτερο και κάτωτερο άναπνευστικό, τó χειρουργικό πεδίο, τó αίμα (μικροβιοαιμίες) και τó δέρμα. Η σύγχρονη ίατρονοσηλευτική φροντίδα περιλαμβάνει έπίσης τή χρήση παρεμβατικών τεχνικών σε βαριά πάσχοντες που έγκυμονούν κινδύνους για τήν έμφάνιση λοίμωξης. Για παράδειγμα, πνευμονία που όφείλεται σε μηχανική ύποστήριξη, μικροβιοαιμία που σχετίζεται με κεντρικούς άγγειακούς καθετήρες ή ύρρολοίμωξη από ύρροκαθετήρες. Είναι, όμως, δυνατό, τó μικρόβιο να μεταδοθεί μέσω του άέρα ή και ούσιών, όπως τó φαγητό

(σαλμονέλωση), τó νερό (σιγκέλωση), από άλοιφές, τó αίμα και άλλα βιολογικά ύλικά (ήπατίτιδα). Οί ήλικιωμένοι είναι πιο πιθανό να προσβληθούν από κάποιο μολυσματικό παράγοντα, όπως και οί βαριά πάσχοντες με συνυπάρχουσες παθήσεις και παρατεταμένη νοσηλεία. Ποιοι εύάλωτοι είναι άσθενείς με πολλές έπαισειςαγωγές σε νοσηλευτικά ίδρύματα, συχνούς καθετηριασμούς και αύξημένη χορήγηση αντιβιοτικών, που τούς καθιστούν άνθεκτικούς έναντι τών μικροοργανισμών.

Τó πρόβλημα επιδεινώνεται με τήν έξάπλωση "παν ανθεκτικών" βακτηρίων, τά όποια έχουν αναπτύξει μεγάλες άμυνες και άντοχές και δέν τά καταπολεμά κανένα αντιβιοτικό. Αυτά αναπτύσσουν άντοχή και σκοτώνουν κάθε χρόνο χιλιάδες ανθρώπους. Πολλές φορές, άσθενείς αναπτύσσουν λοιμώξεις που όφείλονται σε κακές συνθήκες ύγιεινής ή έπειδή τó προσωπικό δέν άκολουθεί τίς σωστές διαδικασίες και τά μικρόβιο μεταδίδονται από τόν ένα στον άλλο. Περίπου τó 40% τών περιστατικών σχετίζονται με τήν κακή ύγιεινή τών χειριών, και μπορούν να μειωθούν, αν τó προσωπικό γίνει πιο προσεκτικό με συχνό πλύσιμο τών χειριών, καθαρά ρούχα και γάντια μίας χρήσης.

Η κατάσταση έξελίσσεται σε μόνιμο εφιάλητη για τούς θεράποντες ίατρούς, οί όποιοι βλέπουν συχνά τίς θεραπευτικές έπιλογές τους να μειώνονται ή και να έκμηδενίζονται, λόγω τής άντοχής. Όγδόνα περίπου χρόνια από τήν ανακάλυψη τους, τά αντιβιοτικά, που έχουν σώσει έκατομμύρια ζωές, χάνουν με συνεχώς αύξανόμενο ρυθμό τήν άποτελεσματικότητα τους. Σε αυτό συμβάλλει και ή ύπέμετρη, άσκοπη χρήση τους που παρατηρείται στίς ήμέρες μας. Τó ένα έκτο τών Εύρωπαϊών δέν τό γνωρίζει. Τώρα, μαζί με τó χειμώνα έρχονται και τά κρουολογήματα, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία όφείλονται σε ίους και συνήθως είναι βραχείας διάρκειας και αυτοίόασιμα με τή χρήση ίσως λίγων άντιπυρετικών και άντιβηκικών. Παρατηρείται, όμως, τó παράδοξο φαινόμενο: ή κατανάλωση άντιβιοτικών κατά τούς χειμερινούς μήνες να αύξάνεται κατακόρυφα. Οί συνέπειες αύτής τής άσκοπης χρήσης για τή δημόσια ύγεια, είναι μεγάλες, καθώς οί θεραπευτικές έπιλογές, άκόμη και για κοινές λοιμώξεις, έχουν καταστεί πολύ περιορισμένες και σε μερικές περιπτώσεις είναι άνύπαρκτες. Οί λοιμώξεις από άνθεκτικά μικρόβια σχετίζονται με 25.000 θανάτους έτησίως στην Εύρώπη και ένάμιση δισεκατομμύρια εύρώ κόστος. Προς τó παρόν... ●